

BEN BİLDİRİ YAZIYORUM: ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK YAZMA BECERİLERİ ÜZERİNE BİR EYLEM ARAŞTIRMASI^{1*}

I Write a Paper: An Action Research on International Students' Academic Writing Skills

KEREM MERCAN^{2**}

Öz

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, uluslararası öğrencilerin Türkiye’de eğitim görme isteği ile yaygınlığı ve uygulaması artan bir dil eğitimi olmuştur. Bununla birlikte özellikle üniversite öğrencileri arasında artan dil eğitimi en başta yerini gündelik dilden alır. Fakat bireyin eğitim ve öğretim hayatının önemli bir parçası olan akademik eğitim bir o kadar da akademik yazma ile var olmaktadır. Dil öğretiminde dört beceriden biri olan yazma becerisinin, dinleme, konuşma ve okuma boyutlarındaki diğer üç beceriye bağlı olması beraberinde dikkat edilmesi gereken noktaları getiriyor. Söz konusu yazma becerisi akademik boyutta başta metinsellik ölçütlerinin farkında olmak üzere, sözcük ve cümle bilgisi, planlama ve konu bilgisi gibi yeterliliklerin karşılandığı akademik metin türlerini ayırt edebilme ve yazabilme olarak nitelendirilir. Ayrıca bir gereklilik olarak değerlendirilebilen akademik yazma becerisi ise en başta iletişimsel boyutta yazma becerisini tamamlayamamaktan ya da eksik kalmasından dolayı öğrencilerin lisans eğitimlerinde zorlandıkları bir olgudur.

Bu çalışmada ise buna yönelik olarak lisans birinci sınıfta öğrenimine devam eden yabancı uyruklu öğrencilerin akademik yazma beceri düzeylerinin geliştirilebilmesi için öğrencilerin gereklilikleri ve gelişmelerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Uluslararası öğrencilerin akademik yazma becerilerine odaklanan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan eylem araştırma modeli esas alınıp katılımcı verileri Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenler İçin Yazma Tutumu Ölçeği ve Akademik Yazma İçin Dereceli Puanlama Anahtarı aracılığı ile toplanmıştır. Veriler ise akademik yazma eğitimi üzerinde eksiklerin tanımlanması ve geliştirilmesi üzerine geliştirilen eylem planı ve analizi üzerinedir.

---

^{1*} Bu makale TÜBİTAK 2209-A kapsamında desteklenen Ben Bildiri Yazıyorum: Uluslararası Öğrencilerin Akademik Yazma Becerileri Üzerine Bir Eylem Araştırması başlıklı projeden üretilmiştir.

Etik Beyan: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Geliş/Received: 21 Kasım/November 2025 | **Kabul/Accepted:** 30 Aralık/December 2025 | **Yayın/Published:** 31 Aralık/December 2025

Atıf/Cite as: Mercan, Ben Bildiri Yazıyorum: Uluslararası Öğrencilerin Akademik Yazma Becerileri Üzerine Bir Eylem Araştırması, Edebiyat Bilimleri 9 (Aralık/Kış 2025), 69-87 <https://doi.org/10.5281/zenodo.18108512>

^{2**}Öğrenci, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Dilbilimi Bölümü, İstanbul, kerem.mercan@ogr.iu.edu.tr, ORCID: 0009-0007-9188-7258.

Anahtar Kelimeler: Yabancılar Türkçe öğretimi, yazma becerisi, akademik yazma, eylem araştırması.

Abstract

Teaching Turkish as a foreign language has grown in both popularity and practice, especially as more international students choose to pursue their education in Türkiye. Among university students in particular, language learning often begins with a focus on daily communication. However, academic education—an essential component of a student’s learning journey—depends heavily on academic writing skills. As one of the four core language skills, writing is closely connected to listening, speaking, and reading, which brings certain considerations into focus during language instruction. In an academic context, writing skills involve more than just forming sentences; they include awareness of textuality criteria such as coherence and cohesion, lexical and syntactic knowledge, planning, topic knowledge, and the ability to distinguish and produce different academic text types. Despite being a fundamental requirement, academic writing often becomes a major challenge for students during their undergraduate studies, mainly due to a lack of fully developed communicative writing skills.

In this study, the goal is to identify the needs and improvements necessary for developing academic writing skills among first-year international undergraduate students. Focusing on the academic writing skills of international learners, the research is based on an action research model—one of the qualitative research methods. Participant data were collected through the “Writing Attitude Scale for Learners of Turkish as a Foreign Language” and a “Rubric for Academic Writing.” The data analysis was carried out in line with an action plan developed to identify and improve deficiencies in academic writing instruction.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, writing skill, academic writing, action research

Giriş

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde nihai hedef öğrencileri, hedef dilde dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinde yetkin hâle getirmektir. Bu becerileri arasında gelişimi diğer dil becerilerinin kullanımına bağlı olan ve öğrenciler tarafından en zor beceri şeklinde nitelenen (Büyükkız, 2011) yazmanın ayrı bir yere sahip olduğu söylenebilir. Yazma; sözlü iletişim aracı olan dili, yazı denilen görsel ve tek boyutlu bir dizgeye aktarma eylemidir (Adalı, 2003). Düşünmenin yansıması ve ileri düzey bir düşünme aracı olarak nitelenen (Güneş, 2007) yazma, Demirel’e göre (2016) dört temel dil becerisi zincirinin son halkası olduğundan beceriyi mekanik bir dizge olarak değil, sorgulayıcı bir düşünme süreci şeklinde değerlendirmek gerekmektedir. Etkili yazmak için yazma etkinlikleri yapmak bir ihtiyaçtır (Kavcar, 1983). Başka bir ifadeyle yazma performansındaki başarı, öğrencinin yazma becerisini ne oranda kullandığına bağlıdır.

Uluslararası öğrenciler Türkçe yazma becerisini öncelikle üniversitelere bağlı dil merkezlerinde hedef dil olarak Türkçe öğrenirken temel yaşam alanlarında etkileşimde engelle

karşılaşmamak için kullanmaktadır. Bu öğrencilerin lisans programlarında eğitimlerini sürdürebilmeleri için Türkçe öğrenirken akademik ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri dil becerilerini de geliştirmeleri oldukça önemlidir. Söz konusu ihtiyaç, uluslararası öğrencilerin özel amaçlı dil öğretiminin bir ögesi olan akademik amaçlı dil öğretimini gündeme getirmiştir. Jordan'a (1997) göre hedef dilde akademik amaçlı dil öğretimi, akademik amaçlar doğrultusunda dil becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir. Akademik amaçlı dil öğretiminin temel unsurlarından biri akademik yazmadır.

Akademik yazma; akademik nitelikli araştırmaların raporlaştırılması sürecinde içerik, biçim, yazım kuralları, dil ve anlatım yönlerinden kendine has ilkeleri bulunan yazma becerisidir (Karagöl, 2018). Bahar (2014) ise yazıya ait genel kurallara uymanın yanı sıra bilimsel bir araştırmanın raporlaştırılmasında dikkate alınan bütün ilkelere ve o sürecin kendisine, araştırmanın metinleştirilmesine akademik yazma dendiğini ifade etmektedir. Akademik metin ise belirli bir uzmanlık alanına ilişkin bilgilendirici metinlere verilen genel bir adlandırmadır (Tüfekçioğlu, 2018). Genel anlamda akademik yazma, akademide var olan dili düşünme ve kullanma yoludur (Hyland, 2003). Leki (1998) akademik yazmayı; belirli ilke ve kurallar çerçevesinde bir bilgiyi araştırma, değerlendirme, düzenleme, özetleme gibi tekniklerin kullanıldığı yazı türü olarak açıklamaktadır. Bu bağlamda akademik yazmayı, günlük ihtiyaçları karşılamak için kullanılan yazmadan ayıran özelliğin akademik yazmanın kendine özgü kuralları, yazılma ilkeleri ve yönteminin bulunmasıdır (Zinsser, 2001). Yazma da olduğu gibi akademik yazma da yetenekten ziyade çaba ve uygulama gerektiren bir içeriğe sahiptir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen kitlenin önemli bir kısmının amacının akademik eğitim olduğu dikkate alındığında öğrencilerin akademik yazma becerisini eğitimleri boyunca kullanmak ve geliştirmek durumunda olduğu söylenebilir (Güde, 2019). Öğrencilerin iletişim boyutunda yazma becerisinde yaşadıkları zorlukların yansıması, lisans eğitimlerinde karşılarına çıkan akademik yazmada devam etmektedir. Azizoğlu ve arkadaşları (2019) da öğrencilerin hem temel düzeyde yazma becerisini kullanmada engelle karşılaştıklarını hem de akademik yazmada istenen düzeye ulaşamadıklarını bildirmektedir.

Akademik yazmaya dayalı üretimlerin ilk niteliği metinsellik ölçütlerini taşımasıdır. Bu ölçütler; bağdaşıklık, tutarlılık, amaca uygunluk, kabuledilirlik, duruma uygunluk, bilgisellik ve metinlerarasılıktır (Günay, 2007). Bağdaşıklık ve tutarlılık metnin kendisi ile ilgiliyken diğer metinsellik ölçütleri okura bağlıdır (Melanlıoğlu, 2017). Metnin yapısıyla ilgili ilk ölçüt olan bağdaşıklık, metin içi ilişkileri kuran dile özgü özellikleri ifade etmektedir. Tutarlılık ise metinde sunulan düşünceler arasındaki anlamsal ilişkiyi ifade etmek için kullanılmaktadır. Karagöl (2018) akademik metinlerin başlıktan kaynakça yazımına kadar uzanan farklı bölümleri olduğunu ve bunların yazımını ilgilendiren içerik, biçim, yazım, dil ve anlatım alanlarında ilkelerinin farklılık gösterdiğini ifade etmektedir. Elbette öğrencinin üretimi sırasında hedef dilde sözcük bilgisi, cümle bilgisi, planlama, paragraf yapısı, bağdaşıklık ve

tutarlılık kurallarına hâkim olma, özetleme, konu bilgisi, düşünce kalıplarının uyumu gibi yeterlikleri yerine getiriyor olması beklenmektedir (Vifansi, 2002). Bu anlamda akademik yazmanın makale, bildiri, akademik deneme, proje, özet, deney raporu, araştırma raporu, tez, kitap eleştirisi, poster gibi pek çok türü vardır. Öğrencilerin farklı türlerde metin üretebiliyor olması, akademik yazma becerisindeki gelişimin bir yansıması olarak yorumlanabilir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma ile ilgili literatür tarandığında konuyla ilgili çalışmaların varlığı dikkat çekmektedir (Tüfekçi 2018; Gürata, 2022; Samim 2022; Yılmaz, 2022; Bayrakdar, 2023). Bu çalışmaların ortak noktası, uluslararası öğrencilerin akademik yazma becerisinde zorlandıkları yönündeki vurgudur. Sahadan alınan dönütler, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi konusunda etkin görev alan kurumlardan biri olan T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığını (YTB) harekete geçirmiş ve Türkiye Bursları ile Türkiye’de eğitim alma hakkı kazanmış yabancı uyruklu öğrencilere 2017-2018 yaz döneminden itibaren 140 saatlik zorunlu akademik Türkçe desteği sağlamaya başlamıştır. Derslerin içeriğinde uluslararası öğrencilerin alana özgü sözcük edinmeleri, not alma, sunum yapma, akademik yazma, araştırma yapma gibi becerilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu uygulamanın akabinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı’nın 22 Mart 2019 tarihinde üniversitelere gönderdiği yazı kapsamında, hazırlık öğrenimini tamamlamış olan uluslararası öğrencilere seçmeli ders olarak akademik Türkçe dersi verilmeye başlanmıştır. Söz konusu olumlu gelişmeler, öğrencilerin akademik yazmaya yönelik olumsuz tutumunu kırma noktasında oldukça önemlidir. Ancak bu derslerin içeriğinin düzenlenmesinde konuyla ilgili yapılan araştırmaların da dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir.

Tok (2013) yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde akademik yazma ihtiyacı üzerine yaptığı araştırmada yabancı uyruklu öğrencilerin yazılı üretimlerini incelemiş, bu alanda ders veren öğretim üyeleri ile görüşmüştür. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin akademik kelime kullanamama, akademik cümle kuramama, paragrafları organize edememe gibi sorunlar yaşadığını belirlemiştir.

Dolmacı (2015) doktora tezinde Türkçe akademik metinlerde sık kullanılan sözcükleri derlemiş, derlemeden yararlanarak bir Türkçe akademik kelime testi oluşturmuş ve bu listenin uluslararası öğrencilerin alanlarına özgü kullanabileceğini öngörmüştür.

Küçük (2017) yaptığı çalışmada Boğaziçi Üniversitesi tarafından geliştirilen akademik yazma sınavının geçerliliğini kanıtlamayı amaçlamıştır. Çalışma sonucunda incelenen testin geçerliliğine kanıtlar sunmuş ve farklı yazma görevlerinin etkilerini değerlendirmiştir.

Ekmekçi (2017) doktora tezinde yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin hedef dilde akademik okuryazarlık ihtiyaçlarının karşılanmasını amaçlamış, ulusal ve uluslararası çalışmaları temel alınarak öğrenme alanları ve alt beceriler geliştirmiştir.

Demir (2017) araştırmasında Türkiye’de lisansta ve lisansüstündeki öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaçlarını tespit ederek akademik metin üretiminde karşılaştıkları sorunları belirlemiştir.

Tüfekçioğlu (2018) yaptığı çalışmada sosyal bilimleri 18 farklı alana ayırarak bu alanlarda faaliyet gösteren akademik dergilerde yer alan makaleleri derleyerek oluşturduğu ölçütlere göre incelemiş ve alanlara özgü en fazla kullanılan sözcükleri tespit ederek akademik sözcük listesi hazırlamıştır.

Konyar (2019) Türkiye’de öğrenim gören lisans öğrencilerinin akademik Türkçe ihtiyaçlarını belirleyerek bu ihtiyaçları gidermeye yönelik ders içerikleri önermiştir.

Güde (2019) araştırmasında Türkiye’de öğrenim gören lisans ve lisansüstü öğrencilerin Türkçe akademik yazma konusundaki sorunlarını ifade ederek bu sorunların çözümüne ilişkin Türkçe akademik yazma dersi içeriği sunmuştur.

Seyedi (2019) sosyal bilimlerin farklı alanlarında lisansüstü eğitim alan yabancı uyruklu ve Türk öğrencilerin akademik yazma sorunlarına değinerek yabancı uyruklu öğrenciler ile Türk öğrencilerin akademik yazma ihtiyaçlarının farklı ve ortak yönlerini saptamıştır.

Azizoğlu, Tolaman ve Tulumcu (2019) yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazma becerisinde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerine odaklandıkları çalışmada öğrencilerin akademik yazmada istenen düzeye ulaşamadıklarını belirlemişlerdir. Bu durumun gerekçeleri olarak öğrenci, ders kitabı ve materyal, ölçme ve değerlendirme sistemi şeklinde sıralamışlardır.

Gürata (2022) akademik Türkçe ders kitaplarını ele aldığı çalışmasında hedef kazanımlar, içerik ve dilsel girdinin tasarımı, kullanılan etkinlik çeşitleri, yazma öğretiminde benimsenen yaklaşım ve yöntemler gibi konularında öne çıkan olumlu özelliklerin yanı sıra geliştirilmesi önerilen eksikliklerin de olduğunu dile getirmiştir.

Samim (2022), B2 ve C1 dil sertifikası alan lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim alan Afganistanlı öğrencilerin akademik yazmada karşılaştıkları zorluklara dikkat çektiği araştırmasında katılımcıların akademik bir metnin bulgularını tespit etme ve yazabilme, alan taraması yapma, fiilimsileri kullanabilme, noktalama işaretlerini kurallara uygun olarak kullanabilme ve mesleki alanda Türkçe olmayan kelimeleri kullanma hususlarında engellerle karşılaştıklarını tespit etmiştir.

Yılmaz (2022) araştırmasında yabancı uyruklu öğrencilerin akademik becerilerinin gelişimine yönelik materyaller tasarlamış ve bu materyalleri akademik Türkçe kursu sürecinde öğrencilere uygulanmıştır. Tasarlanan materyallerin akademik Türkçe derslerine yönelik hazırlanacak olan içeriklere bir örnek teşkil edeceği ifade edilmiştir.

Bayrakdar’ın çalışmasında, (2023) uluslararası öğrencilerin Türkçe akademik yazma becerilerine yönelik ihtiyaçlarını belirlemek ve bu ihtiyaçlar bağlamında sözü edilen beceriye ilişkin ölçme aracı geliştirmeyi hedeflediği çalışmasında dereceli puanlama anahtarı (DPA) ve

ölçüt geliştirilen ölçme aracının; nesnel değerlendirme yapmaya yardımcı olması, öğrencilerin Türkçe akademik yazma becerisine ilişkin geri bildirim sağlama imkânı sunması adına önemli bulunmuştur.

Akademik yazmayla ilgili özetlenen araştırmalar dikkate alındığında konuyla ilgili çalışmaların son yıllarda yoğunlaştığı dikkat çekmektedir. Uluslararası öğrencilerin akademik yazma becerisi bakımından yeterliklerinin beklenen düzeyde olmadığı da yapılan araştırmaların ortak noktası olarak görülebilir. Bu durum öğrencilerin yazma tutumlarını da olumsuz yönde etkileyen bir değişkendir. Yazma tutumu, öğrencinin yazarken kendini mutlu veya mutsuz hissetmesiyle ilgili eğilimini ifade etmektedir (Graham, Berninger ve Abbott, 2012, s.53). Kear ve arkadaşları (2000, s.10) öğrencilerin yazma becerileri geliştirilmek isteniyorsa öncelikle onların yazma tutumları hakkında bilgi sahibi olunması gerektiğini vurgulamaktadır. Setyowati ve Sukmawan'a (2016, s.366) göre maalesef öğrencilerin çoğu hedef dilde yazmaya karşı olumsuz tutuma sahiptir. İsmail ve arkadaşları (2010), öğrencilerin yazma etkinliklerinde kaygılı olduğunu, özellikle de akademik yazmaya yönelik olumsuz bir tutum taşıdıklarını belirtmektedir. Olumsuz yazma tutumuna sahip öğrencinin süreçte yazma verimi düşeceğinden yazma görevinin zorluk derecesinin artacağını dile getiren Graham (2006) bu durumu öğrenci açısından "yıkıcı" olarak nitelemektedir. Dolayısıyla uluslararası öğrencilerin akademik yazma sürecine yaklaşımları süreci olumlu veya olumsuz olarak etkileyebilmektedir.

74

Bu proje kapsamında lisans eğitimine devam eden uluslararası öğrencilerin yazma tutumları ile akademik yazma becerileri arasındaki ilişkinin belirlenerek öğrencilere akademik yazmaya yönelik bir eğitim verilmesi ve bu eğitimin sonucunda katılımcıların bir ürün (bildiri) ortaya koyması amaçlanmaktadır. Konuyla ilgili literatür incelendiğinde ürün odaklı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu anlamda *projenin özgün değerini uluslararası öğrencilerin akademik yazma eğitiminde bir ürünle süreci sonlandırması oluşturmaktadır*. Araştırma sonucunda ulaşılabilecek öğrenci deneyimlerinin sürece ilişkin bir bakış açısı sunacağına inanılmaktadır.

Projenin belirtilen amacına uygun olarak "Uluslararası öğrencilerin akademik yazma beceri düzeyleri nasıl geliştirilebilir?" sorusunun cevabı aranacaktır. Bu soru kapsamında araştırma içeriğinde şu sorulara da cevap aranacaktır:

- Uluslararası öğrencilerin akademik yazma düzeyleri nedir?
- Uluslararası öğrencilerin yazma tutumları ile akademik yazma düzeyleri arasında nasıl bir ilişki vardır?
- Uluslararası öğrencilerin akademik yazma becerileri konusundaki görüşleri nedir?
- Öğretim üyelerinin, uluslararası öğrencilerin akademik yazma becerileri konusundaki görüşleri nedir?
- Uluslararası öğrencilerin akademik yazma eğitiminden beklentileri nedir?

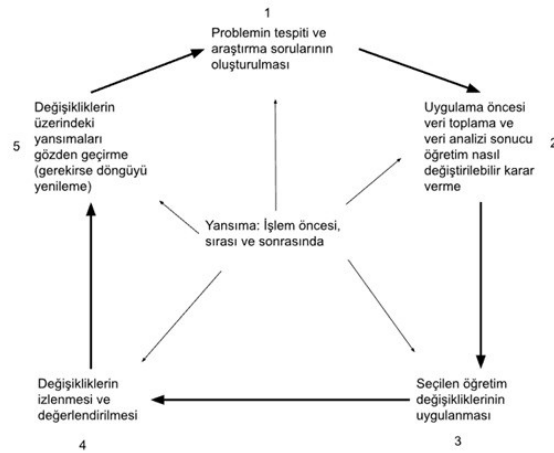
- Uluslararası öğrencilerin verilen akademik yazma eğitimine ilişkin görüşleri nedir?
- Araştırma sürecinde uluslararası öğrencilerle yapılan akademik yazma uygulaması, katılımcıların akademik yazma becerisini ne yönde değiştirmiştir?

Araştırma sonunda ortaya konan ürün (bildiri) akademik metin özelliklerini ne yönde karşılamıştır?

Yöntem

Bu projede nitel araştırmanın sunduğu imkânlardan yararlanılacaktır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan eylem araştırmasına göre modellenecektir. Yıldırım ve Şimşek'e (2013) göre eylem araştırması; uzman araştırmacıların yürütücülüğünde, uygulayıcıların ve problemi yaşayanların katılımıyla var olan uygulamanın bir değerlendirmesini yapıp durumu iyileştirmek için yapılması gerekenleri belirlemeyi amaçlamaktadır. Söz konusu projenin eylem araştırması olarak tasarlanmasında şu unsurlar etkili olmuştur (Büyüköztürk vd., 2012):

- Araştırmacının ve problemi yaşayanların araştırma sürecinde iş birliğine dayalı olarak ilerlemesi
- Kuramsal bilginin uygulamaya aktarılması
- Uygulamada değerlendirmede bulunarak sürece ilişkin değişiklikler yapılabilmesi
- Bilinen bir durumda karşılaşılan aksaklıkları gidermeye ve başarıyı artırmaya odaklanması
- Paisey ve Paisey (2005) eğitim öğretim için beş adımdan oluşan bir eylem araştırması modeli önerisinde bulunmuştur. Bu model Şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1. Eylem Araştırması Döngüsü

Eylem araştırmasının ilk aşamasını problemin tespiti oluşturmaktadır. Araştırmanın problem durumunun ortaya konmasıyla var olan problemin tanımlanması bu aşamada gerçekleşmektedir. Bu projenin konusu, lisans eğitimine devam eden uluslararası öğrencilerin akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinlikler tasarlayarak katılımcılar tarafından geliştirilen akademik yazma üretimleri ortaya koymaktır. Araştırma konusunun tespitinde ilgili literatürde yabancı uyruklu öğrencilerin akademik yazmaya yönelik sunulan bilgilerin yanı sıra araştırmacının kendi deneyimleri de etkili olmuştur. Bu konuda çalışmanın, araştırmacının kendi akademik yazma gelişimini de destekleyeceği düşünülmüştür.

Eylem araştırmasında problem durumu tanımlanıp araştırma soruları oluşturulduktan sonra problemin derinlemesine tanımlanması ve çözüme yönelik öneriler geliştirilmesi için veri toplanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Öğrenme ortamındaki problem durumunun daha iyi anlaşılabilmesi için birden fazla veri toplama tekniği işe koşulabilir/ uygulanabilir. Çünkü değişiklik yapılması sürecinde hangi eylemin yapılması gerektiğine karar verme noktasında veri çeşitliliği önemli bir değişkene dönüşmektedir. Proje kapsamında eylem planı geliştirilmeden önce ilgili literatür taranacaktır. Ayrıca eylem planının yapılandırılmasına destek olması için iki ayrı yarı yapılandırılmış görüşme formu geliştirilecektir (bkz. Veri Toplama Araçları). Eylem planı geliştirme, toplanan verilerin analizi ve yorumuyla araştırmacının bir uygulama planı hazırlaması demektir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Akademik yazma eğitimi ile yazılı bir ürün ortaya koyma ve paylaşma olmak üzere proje kapsamında 8 haftalık bir eylem planının uygulanması öngörülmektedir. Bu açıdan bakıldığında yapılacak eylem araştırması problemi belirlemek, tanımlamak ve çözüme ilişkin araştırmalar yapmayı içermektedir.

Araştırma Ortamı

Uygulama dersleri İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi D Blok 1. Katta yer alan 112 numaralı toplantı salonunda gerçekleştirilecektir. Salon 20 kişiliktir. Katılımcıların sürece rahatlıkla katılmasını sağlayacak masa ve sandalye düzeni mevcuttur. Isıtma ve aydınlatma sistemi uygulamalar için uygundur.

Çalışma Grubu

Projenin katılımcılarının belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme esas alınacaktır. Buna göre çalışma grubu oluşturulurken belirlenen ölçütler şunlardır:

- Katılımcıların;
- İstanbul Üniversitesinde eğitim hayatını sürdürmesi,
- Sosyal bilimler alanına özgü bir bölümde okuması,
- Lisans 1. sınıf öğrencisi olması,
- Üniversiteye bağlı dil merkezinden C1 sertifikası aldıktan sonra yıl kaybetmeden lisans eğitimine başlaması,

- Öğretim üyeleriyle yapılan görüşmelerde belirtilen akademik yazma hatalarına sahip olması,
- Yabancı uyruklu öğrencilerle yapılan görüşmelerde belirtilen akademik yazma problemlerini yaşaması,
- Türkçe yazma tutumu açısından benzer özellikler göstermesi.

Belirlenen bu ölçütler doğrultusunda belirlenen ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan uluslararası öğrenciler projenin çalışma grubuna dahil edilmiştir. Proje ürün odaklı bir içeriğe sahip olduğundan çalışma grubunun 10 katılımcıdan oluşması öngörülmekte idi. Ancak başlayıp sürecin sonuna kadar devam etmeyen öğrenciler olduğu için araştırma 5 uluslararası öğrenci ile sürdürülmüş ve tamamlanmıştır. Katılımcılardan ikisi Ukraynalı, biri Çinli, biri Ürdünlü, biri de Mısırlıdır. Katılımcıların 4'ü kadın, 1'i erkektir. Hepsi Türkçe yazma görevlerinde problem yaşamaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama, araştırma sorularını cevaplamak için bilgi toplamayı amaçlayan birbiriyle ilişkili bir dizi uygulama olarak tanımlanabilir (Creswell, 2016). Eylem araştırmasında veriler toplanırken yansıtıcı günlüklerden, saha notlarından, ses kayıtlarından, görüşmelerden, yazılı dokümanlardan, öğrenci ürünlerinden, tutum ölçeklerinden, kontrol listelerinden, rubriklerden faydalanılabilir (Gürgür, 2016). Projede kullanılması planlanan veri toplama araçları şu şekilde sıralanabilir.

Kişisel Bilgi Formu: Kişisel bilgi formu araştırmacı tarafından geliştirilecek ve uzman görüşüne sunulacaktır. Genel olarak bu formda cinsiyet, milliyet, hedef dil düzeyi, sınıf, devam edilen fakülte gibi değişkenlerin yer alması planlanmaktadır.

Görüşme Formları: Projede uluslararası öğrencilerin akademik yazma konusundaki bilgi ve deneyimlerinin açığa çıkarılması, ihtiyaçlarının belirlenmesi ve eylem planının hazırlanmasına kaynaklık etmek için kullanılacaktır. İki farklı yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanacaktır. İlk form yabancı uyruklu lisans öğrencilerini kapsarken ikinci form yabancı uyruklu öğrencilerin dersine giren öğretim üyelerine yönelik hazırlanacaktır.

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenler İçin Yazma Tutumu Ölçeği: Melanlıoğlu (2021) tarafından geliştirilen ölçek, gerekli izinler alındıktan sonra araştırma kapsamında kullanılacaktır. 25 maddeden oluşan ölçek üç faktörden oluşmaktadır (yazma sürecine yönelik algı, değerlendirme ve paylaşma, içerik). Ölçeğe ilişkin bilgiler şu şekildedir.

Tablo 1. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenler İçin Yazma Tutumu Ölçeği'nin Güvenirlilik Analizine Yönelik Bulgular

Alt Boyut	Madde Sayısı	İç Tutarlık Katsayısı	İki Yarı Puan Korelasyonu Katsayısı
Yazma Sürecine Yönelik Algı	10	,93	,69

Değerlendirme ve Paylaşma	8	,89	,71
İçerik	7	,80	,66
Ölçek Geneli	25	,89	,69

Tablo 2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenler İçin Yazma Tutumu Ölçeği'nin Alt Boyutlarına İlişkin Bilgiler

Alt Boyut	Madde Sayısı	Maddeler	Ters Puanlanan Maddeler
Yazma Sürecine Yönelik Algı	10	1-3-5-10-12-16-19-23-24-25	2-4-5-6-7-8-9-10-11-
Değerlendirme ve Paylaşma	8	2-7-14-15-17-18-20-21	13-16-19-21-22-23-
İçerik	7	4-6-8-9-11-13-22	24-25

Yansıtıcı Günlük: 8 haftalık uygulama sürecinde katılımcıların her hafta yapılan uygulama ile ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eden günlük tutmaları beklenmektedir. Katılımcıların, dersin son 10 dakikası yapılandırılmış günlük tutması hedeflenmektedir.

Öğrenci Ürünleri: Öğrenci ürünleri, akademik yazma etkinliklerine katılan katılımcılar tarafından üretilen metinleri ifade etmektedir. Yazıların toplanma amacı öğrencilerin akademik yazma konusundaki değişimlerini izleyebilmek, ortak sorunlarını açığa çıkararak onlara dönüt verebilmektir. Sürecin sonunda da akademik yazma etkinliklerine katılanların öğrenci sempozyumunda sunulmak üzere bir bildiri üretebilmeleri istenmektedir.

Akademik Yazma İçin Dereceli Puanlama Anahtarı: Bayrakdar (2023) tarafından geliştirilen anahtar, gerekli izinler alındıktan sonra araştırma kapsamında kullanılacaktır. Öğrencilerin akademik yazmalarını değerlendirmek için geliştirilen dereceli puanlama anahtarının (DPA) 5 ölçüt ve 24 alt ölçütten oluşmaktadır. Ölçütler ve bunların alt ölçütleri; biçim (dil bilgisi, noktalama işaretleri, yazım kuralları, anlaşılabilirlik, sayfa düzeni), akademik söylem (söz varlığı, cümle yapısı, üstsöylem belirleyicileri), metin yapısı (konu, araştırmanın problem durumu ve amacı, bağdaşıklık, tutarlılık, paragraf yapısı, bilgileri sentezleme), plan ve düzenleme (başlık, özet, anahtar sözcükler, giriş, başlıklandırma, gelişme, tartışma, sonuç ve öneriler), kaynaklardan yararlanma (kaynakça, doğrudan ve dolaylı alıntı, akademik etik ilkeler) şeklinde sıralanmaktadır.

Verilerin Çözümlemesi

Verilerin çözümlemesinde ilk aşamayı görüşme formların elde edilen verilerin analizi oluşturmaktadır. Bu analiz sonucu eylem planının oluşturulmasına kaynaklık edecektir. Diğer veri toplama araçlarından elde edilen verilerin çözümlemesi, eylem araştırmasının doğasına uygun olarak eş zamanlı yürütülecektir. Böylece elde edilen verilerin yeterliği ve niteliği konusunda bir anlayış sağlanacaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Bulgular

Araştırma kapsamında uluslararası öğrencilerin lisans eğitimleri sürecinde akademik yazma performansında karşılaştıkları engellerin ne olduğunu belirlemeye yönelik görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerden elde edilen veriler, içerik analiziyle çözümlenmiş ve şu bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 1. Derslere Yönelik Yazma Görevlerinde Hisler

"Derslere yönelik yazma görevlerinde kendinizi nasıl hissediyorsunuz? Açıklayınız."		
Tema	Açıklama	Katılımcı No
Özgüvenli hissetme	Hocam söylüyor ve ben de yapıyorum, başarmak çok güzel bir his. (K2) Derslere yönelik yazma görevlerinde bana verilen yönergeleri takip ederek ve en iyi şekilde yanıt vermeye çalışarak kendimi oldukça yetenekli hissediyorum. (K5)	K1, K2, K3, K5
Yazarken zorlanma	Türkçem iyi değil yeterli gelmiyor. (K4) Bildiğim kelimeler benim bölüm için yeterli değil. Başka kelimeler bilmek gerek. (6) Biraz zor çünkü mesela, ben mısırlıyım ve Arapça ile Türkçe arasında geçiş yaparken oldukça karıştığı için zorlanıyorum. Zorluk altında gergin hissediyorum. (K10)	K4, K6, K9, K10
Öğretim üyesi tarafından desteklenme	Bu konudaki hislerim, Hoca'nın yazma ödevini detaylı bir şekilde açıklaması ve ders sırasında da çok yardımcı olması nedeniyle çok mutlu olduğum yönünde. (K7) Hoca açıklayıcı ve destekleyici olunca motivasyon artıyor. (K8)	K7, K8

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların yazma görevlerine yönelik hisleri incelenmiştir. Katılımcıların dördü bu görevlerde kendilerini yetenekli ve motive hissettiklerini ifade etmiştir. Ancak katılımcıların önceki yazma görevleri incelendiğinde yazma performanslarının yeterli düzeyde olmadığı görülmüştür. Bu da katılımcıların yazma becerisi özelinden olumlu benlik algısına sahip olmakla birlikte başarı düzeyinin düşük olduğunu göstermiştir. Öte yandan katılımcıların dördü ise dilsel yetersizlik, fikir organize etme güçlüğü ve kelime dağarcığı eksikliği gibi nedenlerle bu süreçte zorlandıklarını belirtmiştir. Araştırma grubunda bulunan iki katılımcı ise yazma süreçlerini, dersin öğretim üyesiyle ilişkilendirmiştir.

Tablo 2. Yazma Becerisinin Değerlendirilmesine Yönelik Tercihler

"Akademik yazma becerinizin öğretim üyesi tarafından nasıl değerlendirilmesini istersiniz?"		
Tema	Açıklama	Katılımcı No
Nesnel ve yapıcı değerlendirme	Akademik yazma becerimin bir öğretim üyesi tarafından objektif, yapıcı ve kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesini isterim. Sonuç olarak, akademik yazma becerimin adil, detaylı değerlendirilmesi, akademik başarıma katkı sağlamada en etkili yöntemdir. (K1) Akademik yazma becerimi öğretim üyesi titizlikle ve adil bir şekilde değerlendirilmesini tercih ediyorum. Öncelikle yazılarımı içerik ve derinlik bir şekilde ele alınmasını, Güçlü argümanlarla desteklenip desteklenmediğini değerlendirilmesini isterim. (K2)	K1, K2, K3, K5, K6
Yüz yüze ve ayrıntılı geri bildirim isteme	Geri bildirim verilmesi, hatalarımı görüp kendimi geliştirmem için çok önemli olur. Bu en önemlisi. Detaylı bir geri bildirim. Yorumları yüz yüze dinlemek isterdim. Yüz yüze ise daha etkili olur bana göre. (K4) Bence yüz yüze gibi özel yöntemler çok daha iyiler. Oynayarak konuşarak ve benzeri aktiviteler çok daha iyi bence. Ders esnasında bakılması hiç iyi değil bence. (K9)	K4, K9, K10
Teknik Yönlerin Vurgusu	Öğretmenden hangi alana daha çok odaklanmam gerektiğini öğrenmek isterim. Örneğin, dil bilgisi mi, kelime bilgisi. (K8)	K7, K8

Tablo 2'ye bakıldığında öğrencilerin yazma becerilerinin nasıl değerlendirilmesini istedikleri ele alınmıştır. Katılımcıların çoğu değerlendirme sürecinde nesnellik, açıklık ve yapıcılık beklediklerini ifade etmiştir.

Tablo 3: Akademik Yazma Becerisine Yönelik Yeterlik Algısı

"Akademik yazma becerisi bakımından yeterli olduğunuzu düşünüyor musunuz? Neden?"		
Tema	Açıklama	Katılımcı No
Yeterli olduğunu düşünme	Akademik yazma becerilerim konusunda oldukça yeterli hissediyorum. Akademik yazının gereklerine uygun, açık, net ve tutarlı bir şekilde yazılar yazabilirim. (K1)	K1, K7
Yetersiz olduğunu düşünme	Akademik yazma becerisi bakımından yeterli olduğumu düşünmüyorum. Yazdıklarım Akademik dil standart göre olup olmadığından emin olamıyorum. Ayrıca ifadelerimi ve düşüncelerimi, dil yeteneğimde eksiklik olduğumu düşünüyorum. (K2) Akademik yazma becerisi bakımından yetersiz olduğumu kısmen düşünüyorum. Konuya hakimiyet konusunda kendime güveniyorum fakat fikirlerimi akademik bir dille aktarmakta zorlanıyorum. (K4) Açıkçası yeterli olduğumu düşünmüyorum çünkü bu alanda çok fazla pratik yapmadım. Akademik yazmada ve konuşmada iyi olmak için bol bol pratik yapmak gerekiyor. Ancak, ben bu alanda dersler dışında fazla pratik yapmıyorum. (K8)	K2, K3, K4, K5, K6, K8, K9, K10

Tablo 3'te öğrencilerin akademik yazma becerileri konusundaki yeterlilik algıları irdelenmiştir. Katılımcılardan sadece ikisi akademik yazma becerisi bakımından kendini yeterli görürken diğerleri; akademik yazma diline hâkim olmama, pratik eksikliği, ifade güçlüğü gibi gerekçelerle kendilerini yetersiz hissettiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 4. Öğrencilerin Akademik Yazma Konusunda Eğitime İhtiyaç Duyma Durumu

"Akademik yazma becerisi ile ilgili bir eğitim almanız gerektiğini düşünüyor musunuz? Açıklayınız."		
Tema	Açıklama	Katılımcı No
Eğitime ihtiyaç duyma	Akademik yazma ile ilgili bir eğitim almam gerektiğini düşünüyorum çünkü ben yabancıyım ve Türkçe ana dilim olmadığı için yani yabancı bir	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K9, K10

"Akademik yazma becerisi ile ilgili bir eğitim almanız gerektiğini düşünüyor musunuz? Açıklayınız."		
Tema	Açıklama	Katılımcı No
	öğrenci olarak, yabancı dilde akademik yazılı yazmak zorlayıcı olabilir. (K2) Akademik yazma becerisi hayatımızda çok önemlidir. Bu nedenle üniversitemde yazma ile ilgili bir kurs olsaydı, ben giderdim. (K3) Evet, kesinlikle akademik yazma becerisi ile ilgili bir eğitim almam gerektiğini düşünüyorum. Bu eğitim hem akademik dil bilgisi geliştirme hem de yazılarımı daha sistemli ve doğru bir şekilde oluşturmama yardımcı olur. (K4) Evet kesinlikle düşünüyorum. Bana zaten yeterli gelmiyor ve öğrenmek için ekstra eğitim almam gerekiyor. (K10)	
Eğitime ihtiyaç duymama	Sınavdan elde ettiğim sonuçlara göre Türkçe yazma becerilerimin oldukça iyi olduğunu düşünüyorum, eğitime gerek yok. (K7)	K7, K8

Tablo 4'e göre katılımcıların büyük çoğunluğu akademik yazma becerilerini geliştirmek için özel bir eğitime ihtiyaç duyduklarını belirtmiştir. Bu durum, öğrencilerin yazma becerilerini bireysel çabayla geliştirmenin yeterli olmadığını düşündüklerini ve sistematik, yapılandırılmış bir eğitim sürecine ihtiyaç duyduklarını ortaya koymaktadır.

Genel olarak öğrenci görüşmelerinden elde edilen bulgular; akademik yazma eğitimlerinin yalnızca teknik değil, aynı zamanda psikolojik ve pedagojik yönlerden de dikkatle tasarlanması gerektiğini göstermektedir. Öğrenciler, yalnızca dil bilgisi ya da metin yapısına değil, aynı zamanda özgüven kazanmaya, düşüncelerini organize etmeye ve yazılı olarak ifade etme becerilerini geliştirmeye de ihtiyaç duymaktadır. Bu açıdan bakıldığında yazma becerilerinin gelişimi için öğrencilere sürekli ve kişiselleştirilmiş geri bildirim sunan, yüz yüze iletişimi destekleyen, uygulamalı ve rehberlik temelli öğretim yaklaşımları önem kazanmaktadır. Öğrencilerin kendi öğrenme farkındalıklarının yüksek olması ve eğitime olan talepleri, bu süreci daha da verimli kılmak için iyi bir başlangıç noktası sunmaktadır. Bu bağlamda, üniversitelerde akademik yazma eğitimi yapılandırılırken öğrenci deneyimlerinin ve ihtiyaçlarının dikkate alınması hem bireysel gelişim hem de genel akademik başarı açısından temel bir gereklilik olarak değerlendirilmelidir, şeklinde bir yorum yapılabilir.

Araştırma kapsamında sosyal bilimler alanında öğrenim gören uluslararası öğrencilerin akademik yazma konusundaki durumları ile ilgili bir bakış açısı sunabilmek için sınıfında yabancı uyruklu öğrenci bulunan öğretim üyelerinin de görüşüne başvurulmuştur. Gönüllülük esas olduğu için 5 öğretim üyesinden görüş alınmıştır. Öğretim üyelerinin yarı yapılandırılmış görüşme sorularına verdikleri cevapların hepsi ortak olduğu için verilerin analizinde betimsel çözümleme kullanılmıştır. Buna göre elde edilen bulgular Tablo 5'te gösterilmektedir.

Tablo 5. Öğretim Üyelerinin Uluslararası Öğrencilerin Akademik Yazma Becerisine Yönelik Görüşleri

Soru	İfade	Katılımcı No
Derslere yönelik yazma görevlerinde uluslararası öğrencilerinizin süreci hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Paylaşır mısınız?	Çok güvensizler, sürekli dönütle ilerlemek istiyorlar. Doğru mu, yanlış mı yazdıklarını adım adım bilme konusunda ısrar ediyorlar. (K2) Fikirleri organize etmede dersin içeriğine yönelik kelime bilgileri yeterli olmadığı için yazma görevleriyle baş edemeyeceklerini düşünüyorlar ve bunu da yansıtıyorlar. (K4)	K1, K2, K3, K4, K5
Öğrencilerinizin akademik yazma becerisine yönelik nasıl geri bildirim sağlıyorsunuz? Örnek verir misiniz?	Akademik yazmamı öğretmen tarafından çok dikkatli davranmasını istiyorum. Bir hatam varsa onu eleştirmeden düzeltmesini istiyorum. Yazılarımin verilen konuyla ilgili derinlemesine bir anlayış sergileyip sergilenmediğini değerlendirilmesini, farklı bakış açılarını analiz edebilme ve eleştirel bir değerlendirme sunabilme yeteneğinin ölçülmesi. Verileri yorumlama ve anlamlı sonuçlar çıkarma becerisinin değerlendirilmesi Yazının akışını, giriş, gelişme ve sonuç arasındaki net ayrımı ve iyi paragraf yapısını değerlendirin. Ayrıca akademik yazım standartlarına bağlılığı, uygun kelime dağarcığının kullanımını ve dilbilgisi ile imlaya gösterilen özeni de inceler.	K1, K2, K3, K4, K5
Öğrencilerinizin akademik yazma becerisi bakımından	Akademik üslup, fikirlerin organizasyonu, argüman oluşturma, söz varlığı gibi unsurlar	K1, K2, K3, K4, K5

Soru	İfade	Katılımcı No
yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?	açısından öğrenciler beklenen düzeyde değildir. (K2) Üniversite eğitimine başlamadan önce öğrenciler, Türkçe öğrenmektedir. Ancak bu Türkçenin niteliği, günlük konuşma dilinin öğretimini kapsamaktadır. Akademik bağlamda bir eğitim söz konusu değildir. Bu nedenle öğrenciler lisans eğitimine başladıklarında çok zorlanıyor. (K5)	
Öğrencilerinizin lisans eğitimine başlamadan önce akademik yazma ile ilgili bir eğitim alması gerektiğini düşünüyor musunuz? Açıklayınız.	Kesinlikle bir eğitim almalılar. Öğrenciler ders sürecinde kendilerini başarısız hissettiklerinde bu sürekli bir hâl alıyor. Onları sürece adapte etmek çok zor oluyor. Akademik yazma eğitimi bu nedenle elzem. (K4)	K1, K2, K3, K4, K5

Tartışma

84

Çalışma, uluslararası öğrencilerin akademik yazma becerilerinin geliştirilmesindeki modelin etkinliğini ve öğrencilerin bu süreçteki ihtiyaçlarını somut verilerle ortaya koymuştur. Akademik yazma eğitiminin sadece dil bilgisi öğretimiyle sınırlı olmaması gerektiğini, sürecin bilişsel, duyuşsal ve sosyal boyutlarının bütüncül bir yaklaşımla ele alınması gerektiğini açıkça gösterilmektedir.

Araştırma sonuçları, aynı zamanda ilgili literatürle (Tok, 2013; Tüfekçioğlu, 2018; Azizoğlu vd., 2019) paralellik göstermektedir. Öğrencilerin akademik kelime hazinesi eksikliği, metin organizasyonu sorunları ve yüksek kaygı düzeyleri, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin akademik öğrenim sürecinin önündeki en büyük pedagojik engellerden biridir. Öğrencilerin "ürün odaklı" (bildiri yazma) bir hedefle motive edilmeleri ve süreç boyunca "süreç odaklı" (taslak oluşturma, geri bildirim alma, düzeltme) bir yaklaşımla desteklenmeleri, yazma tutumlarını olumlu yönde etkilemiştir.

Özellikle öğretim üyelerinin gözlemleri, öğrencilerin eğitimini tamamladığı Türkçe bilgisi ile lisans eğitiminin gerektirdiği "Akademik Türkçe" bilgisi arasındaki makasın açıklığını teyit etmektedir. Öğrenciler, günlük hayatta iletişim kurabilseler bile, akademik söylem üretmekte zorlanmaktadırlar. Bu durum, özellikle ezber ve hali hazırda olan yazma bilgisini sentezlemek üzerine odaklanmış öğretim modellerinde sıklıkla görülebilir (Goodsett, 2020).

Bununla birlikte, uluslararası öğrencilerin en sık zorlandığı durumlardan biri olan adaptasyonun farklı kültür, dil ve eğitim şekilleri boyutları yüzünden öğrencilerin ayrıca desteğe ihtiyaç duyduğu akademik dil için hazırlık sınıfları ile lisans programları arasında bir "geçiş müfredatı" veya "destek programı" eksikliği görülmektedir.

Öneriler

Araştırma sonuçlarından hareketle uluslararası öğrencilerin akademik yazma becerilerinin geliştirilmesi için lisans eğitimlerine alanlarıyla ilgili uygulama yapabilecekleri, akademik yazmaya yönelik seçmeli dersler eklenebilir. Bu konuda lisans programlarının da gözden geçirilmesi önerilebilir. Söz konusu seçmeli dersler genel dersler olmak ile sınırlı kalmayıp, olabildiğince öğrencinin bölümüne özgü terminoloji ve metin türlerini kapsamalıdır. Bu sayede öğrenci, hazırlık döneminin ardından yaşayabileceği gündelik dil ve akademik dil arasındaki farklılıktan kaynaklı eksiliğinin üstesinden gelebilir bir bilinçte olabilir.

Bu süreç içerisinde, alan dersleri ile sorumlu olan öğretim üyeleri, uluslararası öğrencilerin dilsel sınırlılıkları ve yaşadıkları zorluklar hakkında bilgilendirilmeli ve dil hataları ile içerik hatalarını ayırt edebilecek ve bu konuda gelişme sağlayabilecek stratejiler geliştirilmelidir. Öğrencilerin yazma becerileri sınavlarla değil, dönem içine yayılmış portfolyo çalışmaları, taslak değerlendirmeleri ve süreç izleme yöntemleri ile ölçülmelidir.

Son olarak, öğretim süresi boyunca öğrencilerin yazılı ödevleri hakkında öğretim üyelerinden ve uzmanlardan birebir geri bildirim alabilecekleri bir danışmanlık sistemi uygun olabilir. Bu danışmanlıklar, öğrencilere sağladıkları geri bildirim ile öğrencilerin motive olmalarına ve aynı zamanda hatalarını daha işlevsel bir şekilde ele alarak öğrencilerin akademik becerilerini geliştirmelerine destek olabilir.

Kaynaklar

Adalı, O. (2003). *Anlamak ve anlatmak*. Pan.

Azizoğlu, N. İ., Tolaman, T. D. & Tulumcu, F. İ. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazma becerisi: karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *International Journal of Teaching Turkish as a Foreign Language*, 2(1), 7-22.

Bahar, M. A. (2014). Lisansüstü eğitimde akademik yazma ve önemi. *International Journal of Language Academy*, 2 (4), 209-233.

Bayrakdar, E. (2023). *Uluslararası öğrencilerin Türkçe akademik yazma becerilerine yönelik ihtiyaç analizine dayalı ölçme aracı geliştirilmesi*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. İstanbul Üniversitesi.

Büyükkız K. K. (2011). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazma becerileri ile öz yeterlik algıları arasında ilişki üzerine bir araştırma*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi.

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Carroll, J., & Ryan, J. (Eds.). (2005). *Teaching international students: Improving learning for all* (1st ed.). Routledge.
- Creswell, J. W. (2016). *Araştırma deseni nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*. Demir, S. B. (Çev. Ed.). Eğiten Kitap.
- Demir, D. (2017). *Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaçları*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Demirel, Ö. (2016). *Yabancı dil öğretimi*. Pegem Akademi.
- Dolmacı, M. (2015). *A corpus study of academic Turkish vocabulary: implications for teaching Turkish as a foreign language*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Ekmekçi, V. (2017). *Yabancılar Türkçe öğretiminde akademik okuryazarlık öğretimine yönelik bir eylem araştırması*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Erciyes Üniversitesi.
- Goodsett, M. (2021). Going the Distance for International Students: Academic Integrity Support Online. *Journal of Library & Information Services in Distance Learning*, 14(3-4): 209-227.
- Graham S. (2006). Writing. P. Alexander, P. Winne (Ed.). *Handbook of educational psychology* (s. 457-478). NJ: Erbaum.
- 86 Graham S. ve Harris K. R. (2003). *Students with learning disabilities and the process of writing. a meta-analysis of SRSD studies*. Guilford.
- Güde, C. Y. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazmaya yönelik bir öğretim programı önerisi*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Günay D. (2007). *Metin bilgisi*. Multilingual.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Gürata, E. K. (2022). *Uluslararası öğrencilerde Türkçe akademik yazma öğretiminde kullanılan ders malzemelerinin değerlendirilmesi*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Gürgür, H. (2016). Eylem araştırması. Saban, A. ve Ersoy, A. (Ed.). *Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri içinde* (ss. 1-50). Anı.
- Hyland, K. (2003). *Second language writing*. Cambridge.
- Ismail N., Elias S., Albakri I. S. M. A., Perumal, P. D. ve Muthusamy, I. (2010). Exploring ESL students' apprehension level and attitude towards academic writing. *International Journal of Learning*, 17(6), 475-484.
- Jordan, R. R. (1997). *English for Academic Purposes: A Guide and Resource Book for Teachers*. Cambridge University Press.

-
- Karagöl, E. (2018). *Akademik yazma açısından lisansüstü tezler*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Kavcar, C. (1983) Güzel yazmanın önemi ve yolları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 16, 13-15.
- Kear D. J., Coffman G. A., McKenna M. C. ve Ambrosio A. L. (2000). Measuring attitude toward writing: A new tool for teachers. *JSTR*, 54(1), 10-23.
- Konyar, M. (2019). *Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaç analizi ve örnek ders içeriği*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Küçük, F. (2017). *Assessing academic writing skills in turkish as a foreign language*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Boğaziçi Üniversitesi.
- Leki, I. (1998). *Academic writing: Exploring processes and strategies*. Cambridge.
- Melanlioğlu, D. (2021). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde gizil güç tutumlar*. Kesit Yayınları.
- Melanlioğlu D. (2017). Dil öğretiminde metin ve metin secimi. H. Develi, C. Yıldız, M. Balcı, İ. Gültekin, D. Melanlioğlu (Ed.). *Uygulamalı Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi el kitabı I-II* (s. 111-186). Kesit Yayınları.
- Paisey, C. & Paisey, N. J. (2005). Improving accounting education through the use of action research. *Journal of Accounting Education*. (23), 1-19.
- Samim, M. O. (2022). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazma becerisinde karşılaştıkları zorluklar (Afganistan örneği)*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Setyowati L. & Sukmawan S. (2016). EFL Indonesian students' attitude toward writing in English. *Arab World English Journal (AWEJ)*, 7(4), 365- 378.
- Seyedi, G. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazma öğretimi*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Tok, M. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma ihtiyacı. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 (23), 1-25.
- Tüfekçioğlu, B. (2018). *Yabancı dil olarak akademik Türkçe: Sosyal bilimlerde akademik ve teknik söz varlığı*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Vifansi, E. A. (2002). *Academic writing needs: An exploratory study of the writing needs of esl students*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Purdue University.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.
- Yılmaz, E. (2022). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma yeterliklerinin geliştirilmesine yönelik bir çalışma*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Zinsser, W. (2001). *On writing well: The classic guide to writing nonfiction*. Quill.